

Nederlandse Sociologische Vereniging

Jaarverslag 2018 van de Nederlandse Sociologische Vereniging

Secretaris

Dr. Rie Bosman

Rijksuniversiteit Groningen, Vakgroep Sociologie

Grote Rozenstraat 31, 9712 TG Groningen, m.h.bosman@rug.nl

Het secretariaat is ondergebracht bij KBA (Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt), eveneens in Nijmegen. De ondersteuning werd verzorgd door Anette Lodestijn, Sandy Hermsen en Kim Romijnders. De website werd beheerd door Erik van Ingen.

Bestuurssamenstelling

In januari 2018 verwelkomde het NSV bestuur Hilje van der Horst namens Wageningen (WUR, leerstoelgroep Sociologie van Consumptie) en Kobe de Keere (UvA, Culturele Sociologie). Godfried Engbersen werd op de Dag van de Sociologie 2018 benoemd als voorzitter van de NSV, als opvolger van Jan Willem Duyvendak. Vice-voorzitter Mérove Gijsberts droeg in februari 2018 haar bestuurszetel over aan Peteke Feijten (SCP). Eva Jaspers (UU) nam de taak van vice-voorzitter op zich.

Op 31 december 2018 werd het bestuur gevormd door prof. dr Godfried Engbersen (voorzitter, EUR), dr Rie Bosman (secretaris, RUG), dr Peteke Feijten (SCP), dr Liesbet Heyse (RUG), dr Hilje van der Horst (WUR), dr Erik van Ingen (VU), dr Eva Jaspers (UU), dr Kobe de Keere (UvA), dr Willem de Koster (EUR), dr Tim Reeskens (TiU), Hans Teunissen (NVLM), dr Ellen Verbakel (RU), en prof. dr. Maarten Wolbers (penningmeester, RU). Het bestuur kwam in 2018 acht keer bijeen, te beginnen met de jaarlijkse Strategievergadering in januari.

Ledenaantal

De NSV had op 1 januari 2018 369 leden en op 1 januari 2019 353 leden. Er hebben 36 leden opgezegd en er zijn 20 personen lid geworden. Het gestaag dalende ledental heeft naar het oordeel van het bestuur fundamentele oorzaken, die gezocht moeten worden in de beperkte rol van de NSV als beroepsvereniging. In het verslagjaar is aan alle NSV leden een enquête verzonden om na te gaan hoe NSV leden denken over de verschillende activiteiten van de NSV. De uitkomsten van deze ledenraadpleging worden ingezet om NSV beleid en activiteiten verder te ontwikkelen en profileren. Daartoe behoren ook ledenwerving en ledenbinding.

Financiën

In 2018 bedroegen de baten 62.758 euro en de lasten 56.015 euro, met een positief resultaat van 6.264 euro. Het verschil met (het negatieve resultaat over) 2017 is volledig toe te schrijven aan de inkomsten van de DvdS (zo'n 10.000 euro). Overige inkomsten- en kostenposten zijn nauwelijks veranderd tussen beide jaren.

Activiteiten van de NSV in 2018

Sociologie Magazine, socialevraagstukken.nl, en Nederlandse tijdschriften

Intensief contact was er in 2018 met de redactie en de uitgever van *Sociologie Magazine*, over de verlenging van de Samenwerkingsovereenkomst. De leden van de NSV en de lezers van *Sociologie Magazine* zijn gedeeltelijk overlappende maar ook heel verschillende groepen, met eigen informatie- en communicatiebehoeften. De waardering voor *Sociologie Magazine* varieert met de achtergrond van de lezers maar is overwegend positief, zo bleek uit een ledenraadpleging van de NSV en een lezersonderzoek van *Sociologie Magazine* zelf.

Na twee constructieve gesprekken met redactie en uitgever (februari en juni 2018) werd op 8 november een nieuwe, lossere samenwerkingsovereenkomst met *Sociologie Magazine* getekend, waarin de NSV niet meer verantwoordelijk is voor *Sociologie Magazine* maar in navolging van de Vlaamse sociologen een collectief abonnement afneemt. Ook betaalt de NSV niet meer, zoals voorheen, mee aan de bureaunkosten van *Sociologie Magazine*. Het samenwerkingscontract is op 1 januari 2019 in gegaan. Het contact met de redactie en de nieuwe hoofdredacteur wordt voortgezet.

In 2018 is eveneens intensief contact gevoerd met de publiekswebsite www.socialevraagstukken.nl. Het tweejarige project met [socialevraagstukken.nl](http://www.socialevraagstukken.nl) werd al eerder tussentijds geëvalueerd; in 2018 vond de eindbeoordeling plaats. Input voor de eindbeoordeling waren een vooraf afgesproken evaluatiekader, een lezersonderzoek door [socialevraagstukken.nl](http://www.socialevraagstukken.nl) zelf, en de reeds genoemde NSV ledenraadpleging. De website heeft een enorm bereik (een miljoen bezoekers in 2018) en wordt door 73% van de lezers van de site geassocieerd met *Sociologie*. Het platform is dus een visitekaartje van onze discipline en van groot belang voor de valorisatie van onderzoeksresultaten. In maart en november 2018 sprak het NSV bestuur uitgebreid met de redactie van de publiekswebsite en werd besloten het tweejarig contract met twee jaar te verlengen. Begin 2019 reageerden alle afdelingen *Sociologie* positief op ons verzoek opnieuw een financiële bijdrage te leveren aan voortzetting van de samenwerking met [socialevraagstukken.nl](http://www.socialevraagstukken.nl). De in 2017 gestarte schrijfworkshop, een samenwerkingsproject van [socialevraagstukken](http://www.socialevraagstukken.nl) en NSV, werd in 2018 twee keer aangeboden en zal in 2019 worden voortgezet. Begin 2019 werd ook een zogeheten 'Sociologenpanel' geïnitieerd, bestaande uit gezaghebbende collega's uit alle afdelingen.

Op 17 mei ontving het NSV bestuur vertegenwoordigers van de redacties van *Nederlandse tijdschriften*. Aanwezig waren redactieleden van *Sociologie*, *Mens en Maatschappij*, *Sociologos*, en *Beleid en Maatschappij*. Het NSV bestuur maakt zich zorgen over het voortbestaan van de *Nederlandse tijdschriften*, die met een afnemend aantal lezers en abonnees te maken hebben. Een ander probleem is online access: alleen *Sociologie* is door iedereen gratis online te raadplegen.

De universiteiten zouden de tijdschriften moeten ondersteunen om open access te zijn, het NSV bestuur wil de tijdschriften ondersteunen in het overleg hierover.

Dag van de Sociologie

De *Dag van de Sociologie* vond plaats op 8 juni aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Er was met ruim 200 deelnemers een goede opkomst, met vooral veel promovendi. Hoewel dat een verheugende ontwikkeling is, is ook de aanwezigheid van stafleden noodzakelijk. Een tweede aandachtspunt is het feit dat 15 van de 34 sessies Engelstalig waren. NSV streeft naar tweetaligheid, zodat de *Dag van de Sociologie* zowel voor Nederlands(talig)e onderzoekers als buitenlandse collega's een interessante gelegenheid is om onderzoek te presenteren. Het NSV bestuur heeft een aantal uitgangspunten geformuleerd waarmee elk organiserend comité van de *Dag van de* NSV Jaarverslag 2018

Sociologie haar verdienste kan doen. Daarnaast is met instemming van alle afdelingen een planning gemaakt van 2019 (UvA) tot 2029, wanneer de VUB Brussel weer aan de beurt is.

Prijzen

Timo Korstenbroek (VU Amsterdam) is de winnaar van de NSV-masterthesisprijs 2018. Zijn thesis *Why we are angry @them: Towards a more profound understanding of the expression of nativism within the context of the virtual community* oogste veel lof van de jury, onder meer vanwege "... het inventieve veldwerk en van de hoge mate van reflexiviteit die Korstenbroek heeft gepraktiseerd". De jury werd gevormd door Samira van Bohemen (EUR), Matthijs Kalmijn (UvA), Joram Pach (UU), Arieke Rijken (VU), Niels Spierings (RU), Rudi Wielers (RUG), Geert de Vries (voorzitter).

De NSV Research-master-thesisprijs 2018 is gewonnen door **Saskia Glas** (RU), met de thesis getiteld *America: Infiltrator or Scapegoat? Explaining Political and Cultural Anti-Americanism in the MENA between 2005 and 2013*. De jury was onder de indruk van "... Saskia's sociologisch vakmanschap, haar genuanceerde theoretische benadering, haar geavanceerde methodengebruik en kundig uitgevoerde analyses, haar uitstekende schrijfstijl en haar bijdrage aan een breder inzicht in en beter begrip van de gecompliceerde voedingsbodem voor anti-Amerikanisme in het Midden-Oosten en Noord-Afrika". De jury bestond uit Samira van Bohemen (EUR), Jan Kornelis Dijkstra (RUG), Bram Lancée (UvA), Christof Van Mol (UvT), Natascha Notten (RU) en Werner Raub (UU). Voorzitter was Aafke Komter (UU).

Tijdens de Dag van de Sociologie 2018 is ook de winnaar van de NSV Artikelprijs 2018 bekend gemaakt: *"Ik ben niet zo rijk, misschien wel gelukkiger: Interpretatiewijzen van portrettingen van sociale klassen in realitytelevisie"*, geschreven door Noordzij, van Eijck en Berkers en gepubliceerd in *Sociologie*. Uit het juryrapport: "... de onderzoekers tonen aan dat (...) verschillende interpretatiekaders ertoe leiden dat verschillende kijkers verschillende 'realiteiten' zien. Dat maakt het samenleven er waarschijnlijk niet gemakkelijker op, maar onderstreept wel het belang van de cultuursociologie om ons te helpen wegwijs te worden in de wirwar van sociaalculturele codes en symbolen". Arie Glebbeek was voorzitter van de jury, die verder bestond uit Ronald Batenburg, David Hollanders, Ferry Koster en Joram Pach.

De NSV Dissertatieprijs en de NSV-VBO Beleidsprijs zijn beiden tweejaarlijks en worden in 2019 weer uitgereikt.

De NSV als beroepsvereniging

In 2018 werden forse stappen gezet in de richting van een nascholingsactiviteit. Er werd een subsidie-aanvraag ingediend bij het PAOS-fonds, dat zich statutair ten doel stelt projecten zonder winstoogmerk te ondersteunen die betrekking hebben op de nascholing van hoger opgeleiden op sociaalwetenschappelijk terrein, ook in internationaal verband. De NSV aanvraag voor een postacademische leergang 'Sociologie in de Praktijk' werd begin 2019 gehonoreerd. Een kleine commissie bestaande uit Arie Glebbeek, Liesbet Heyse, Hilje van der Horst, Sean Stevenson en Jeroen Winkels ontwikkelde een plan voor de organisatie van de nascholingsactiviteit, die in september 2019 van start gaat en waarin de sociologie-afdelingen een belangrijke rol spelen. De titel van de leergang luidt: 'Sociologie voor de Beleidspraktijk, Academische Leergang voor Professionals van de Nederlandse Sociologische Vereniging'.

De NSV heeft in 2018 de domeinnaam sociologie.nl verworven, die een belangrijke rol kan spelen in de communicatie van de leergang.

Ledenraadpleging

In maart 2018 werd onder alle NSV leden een enquête uitgezet, met als doel na te gaan hoe we onze leden het best van dienst kunnen zijn. De vragenlijst werd door bijna 60% van de aangeschreven leden ingevuld. Het blijkt dat informatiebehoefte en het gevoel onderdeel te zijn van de sociologische gemeenschap de belangrijkste motieven zijn om lid te zijn van de NSV. Belangenbehartiging staat op de derde plaats.

De uitkomsten van de enquête vonden direct hun weg naar de verschillende beleidsdossiers zoals verlenging van de contracten met Sociologie Magazine en socialevraagstukken.nl., maar ook Ledenwerving, Publieke zichtbaarheid van de Sociologie en Ontmoetingen van sociologen. Een samenvatting van de resultaten is in het voorjaar van 2019 aan *alle* NSV leden toegestuurd.

Actualiteitencollege

Het jaarlijkse Actualiteitencollege vond plaats op 29 november 2018 bij het SCP in Den Haag. Het thema was dit keer 'Big data in de sociologie': grote hoeveelheden gegevens, verzameld door bijvoorbeeld sensoren, maar ook uit registraties. Tijdens het Actualiteitencollege worden big data als bron belicht: wat kun je er als sociologisch onderzoeker mee, en welke praktijktoepassingen zijn momenteel in ontwikkeling? Daarnaast gaat het over big data als onderwerp van onderzoek, en dan vooral wat de opkomst van big data betekent voor burgers en hun privacy en maatschappelijk vertrouwen.

Na een inleiding van SCP directeur Kim Putters lieten de sprekers Liesbet van Zoonen (EUR), Rense Corten (UU) en John Bolte (Haagse Hogeschool en RIVM) hun licht schijnen over bovenstaande vragen.

Het Actualiteitencollege was goed bezocht, maar anders dan op de Dag van de Sociologie geven hier juist senioren acte de présence. Een grotere deelname van junioren en promovendi is hier zeer gewenst.

Strategische kwesties

In alle bestuursvergaderingen van de NSV in 2018 kwamen onderwerpen aan de orde die verbonden zijn met (een herbezinning op) doel en de functie van de NSV. Wat kunnen en willen we onze leden bieden? De uitkomsten van de ledenraadpleging geven hier voorzichtig richting aan. Elk jaar bespreken we tijdens een extra vergadering de meer strategische thema's, zoals daar zijn Ontmoetingen tussen sociologen, Ledenwerving en ledenbinding, Informeren en communiceren, Belangenbehartiging, Kwaliteitsborging, en Prijzen. De eerstvolgende strategievergadering vindt plaats op maandag 13 januari 2020.

Tijdschriftenregeling

De kortingsregeling voor tijdschriften was ook in 2018 van kracht. Deze biedt aan NSV-leden korting op de abonnementsprijs van de vier door de NSV erkende en ondersteunde tijdschriften *Mens & Maatschappij*, *Sociologie*, *Beleid & Maatschappij* en *Tijdschrift voor Arbeidsvraagstukken*. De kortingsregeling is ook van toepassing op *Religie & Samenleving*.

Lidmaatschappen internationale verenigingen

De NSV is lid van de International Sociological Association (ISA) en van de European Sociological Association (ESA).